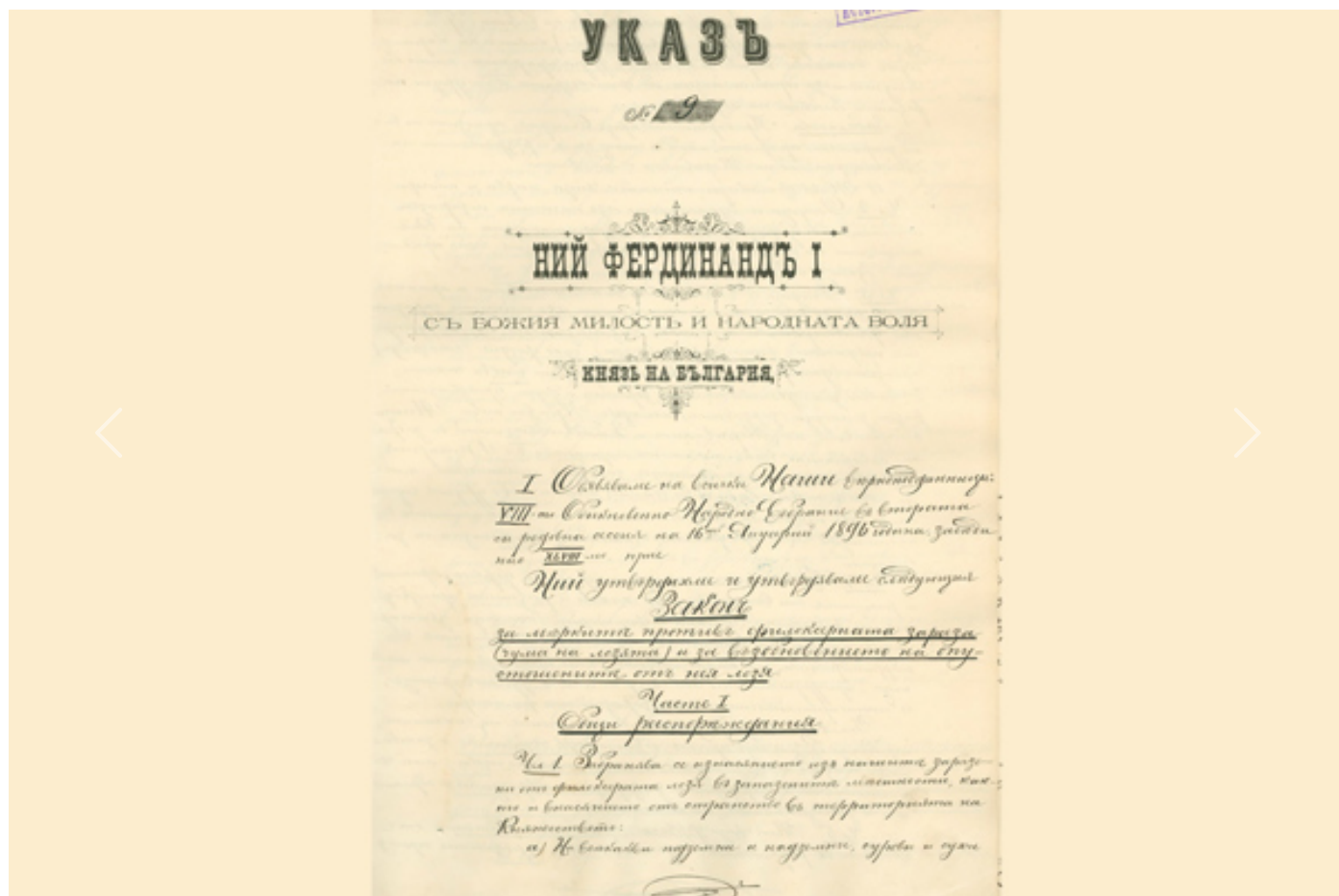

"Bitki Doktorları 121. Yılını Kutluyor"

Автор(и): Растителна защита
Дата: 20.01.2017 Брой: 1/2017

16 Ocak 1896'da Prens Ferdinand'ın bir Kararnamesi, "Filoksera İstilasına (Bağ Vebası) Karşı Tedbirler ve Onun Tarafından Tahrip Edilen Bağların Restorasyonu Kanunu"nu kabul etti. Bu kanun, ülkemizde düzenli zararlı mücadeleleri ve bitki koruma faaliyetlerinin resmi olarak başlangıcını işaret etti. 121 yıl sonra, 16 Ocak, Bulgaristan'da bitki koruma uzmanlarının meslek bayramı olarak resmi olarak kutlanmaktadır. Bu yıl kutlama, 16 Ocak'ta Plovdiv'deki Tarım Üniversitesi konferans salonunda gerçekleştirildi.

Bitkilerin teşhisini koyan ve doğru ilaçları reçete eden tüm bitki "doktorlarına" iyi bayramlar.

Zamanda Geriye

Başlangıçta kaos vardı. Bulgar tarımı küçük ölçekli ve parçalıydı, hasatların büyük bir kısmı zararlılar tarafından tamamen tahrip ediliyordu ve onlarla mücadele kaderine terk edilmişti. Çiftçiler arasında deneyim ve bilgi eksikliği izole bir vaka değil, yaygın bir uygulamaydı ve bu da muazzam tarımsal kayıplara yol açıyordu.

Ancak 1896'da, Prens Ferdinand döneminde, filoksera istilasını neredeyse tüm bağları yok ettiğinde, bitki koruma alanındaki ilk kanun kabul edildi - "Filoksera İstilasına (Bağ Vebası) Karşı Tedbirler ve Onun Tarafından Tahrip Edilen Bağların Restorasyonu Kanunu".

Ancak, bitki koruma faaliyetleri Bulgaristan'da gerçekten işlev görmeye, 1930'da Çar Boris III'ün 21 sayılı Kararnamesi ile bitkilerin hastalık ve zararlılardan korunmasını düzenleyen ilk genel kanunun kabulüyle başladı. Buna paralel olarak, 1933'te 1929 Roma Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesi onaylandı.

Mevcut kanunlara ve bitki korumanın bir uzmanlık alanı olarak kurulmasına rağmen, bitki koruma faaliyetleri çeşitli yapılar tarafından yürütülüyordu, ancak 1951 Roma Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesi'nde belirlenen gerekliliklere uygun bağımsız bir servis yoktu.

20. yüzyılın ikinci yarısının başında, devlet tarımsal üretimi kooperatifleştirme stratejisini benimseyerek, bitkisel üretim ve bitki koruma alanlarında araştırma çalışmaları yapılması için ön koşullar yarattı. Tarım Bakanlığı'nda bir Bitki Koruma Dairesi kuruldu, bölgesel müfettişlikler, karantina denetimleri ve ilçe tahmin ve uyarı istasyonları oluşturuldu.

Ayrıca bir Merkezi Bitki Koruma Kontrol Laboratuvarı açıldı. Kostinbrod'daki Bitki Koruma Enstitüsü, ülke genelinde bilimsel temelli zararlı mücadelesi sağlayan ana araştırma birimi haline geldi.

Bitkileri Hastalık ve Zararlılardan Koruma Kanunu'nun yanı sıra Tohum ve Dikim Materyali İthalatının Kısıtlanması Kanunu da kabul edildi.

Zamanla, bitki koruma saygın bir bilimsel alan haline geldi, yeni uzmanlar yetiştirme ve eğitme konusunda kendine güvenen bir alan oldu. 1950'de Sofya'daki Ziraat Fakültesi'nde Bitki Koruma uzmanlığı açıldı ve Plovdiv Tarım Enstitüsü'nde bir Bitki Koruma Bölümü kuruldu.

1990'ların başındaki siyasi değişikliklerin ardından, 40 yıl sonra, onaylanan Roma'daki Uluslararası Sözleşme temel alınarak, bitki koruma alanında uluslararası norm ve standartlara karşılık gelen bağımsız bir organ oluşturuldu. *15 Temmuz 1992 tarihli ve 131 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ve aynı yılın 14 Ekim'inde Tarım ve Gıda Sanayi Bakanı'nın sonraki Emri ile Ulusal Bitki Koruma Servisi kuruldu.*

Servisin tüzüğünün düzenlenmesi, AB'nin temel gerekliliklerinden birini de yerine getirdi, yani Topluluk'taki her ülkenin bitki koruma alanında tek bir resmi ulusal otoriteye sahip olması gerekiyordu. Bu, özellikle AB üyeliğine aday ülkeler için geçerlidir. Topluluğun dış fitosaniter sınırı olarak ülkemiz, Ulusal Bitki Koruma Servisi'nin yardımıyla, organik tarım, fitosaniter kontrol ve bitki koruma ürünlerinin biyolojik test ve yetkilendirilmesi alanlarında ulusal mevzuatı AB mevzuatıyla uyumlaştırmanın temellerini attı.

İronik bir şekilde, yine 2011'de Avrupa Birlięi'nden gelen gereklilikler nedeniyle, Bulgaristan Gıda Güvenlięi Ajansı kuruldu ve bu ajansın yapısı tarım alanındaki üç ana ve bağımsız servisi birleştirdi: Ulusal Veteriner Servisi, Ulusal Bitki Koruma Servisi ve Ulusal Tahıl ve Yem Servisi, böylece Ulusal Bitki Koruma Servisi'nin bağımsız varlığı sona erdi. Ajans, gıda güvenliği ve kalitesi için ulusal otorite olarak hizmet vermekte ve elbette yüksek standartların uygulanmasında tüm Avrupa uygulamalarını takip etmektedir. Böylece, Bulgaristan'da bitki korumanın kısa bağımsız tarihi, tüm gıda zincirinin genel akışında bir dalgalanma olarak sona erdi.

2016'da Bitki Koruma'da Neler Oldu?

Artan kontrollere rağmen, yasadışı bitki koruma ürünleri ticareti büyümeye devam ediyor. Geçen yıl BFA müfettişleri tarafından sıvı preparatlar ve kayıtsız gübreler şeklinde yaklaşık 6 ton ürüne el konuldu. řu anda, yasadışı bitki koruma ürünleri ticaretinde Türkiye önde geliyor. Bulgaristan Gıda Güvenlięi Ajansı'na göre, yasadışı ithalat sorunu 2017 yılında da öncelikli olmaya devam edecek. Ancak, polis, soruşturma organları gibi diğer devlet kurumlarından ve özel sektörden yardıma duyulan somut bir ihtiyaç var.

Sofya'daki Merkezi Bitki Karantina Laboratuvarı'nda, BFA fitosaniter müfettişleri, ülke için yeni bir zararlı istilasını - bir gal oluşturan eriofit akarı (Aceria kuko - Goji berry gal akarı) - Plovdiv, Vidin, Vratsa, Varna, Blagoevgrad ve Pernik bölgelerinde doğruladı. Esas olarak goji berry ve biberli plantasyonlar ve fidanlıklar etkilendi. Akar, organik üretim çiftliklerinin denetimleri sırasında keşfedildi. 2017'de, bu yeni akara karşı ürünlerin onaylanması ve kontrol programlarının geliştirilmesi bekleniyor. Halihazırda ekonomik açıdan önemli bir zararlı olarak tanımlanan Drosophila suzukii'nin aksine, gal oluşturan eriofit akarı, goji berry bitkileri ve bazı biber çeşitleri üzerinde kesinlikle uzmanlaşmıştır.

Ayrıca, 4 Ekim 2016'dan itibaren, ekonomik açıdan önemli zararlılardan bitki ve bitki ürünlerinin korunmasına ilişkin 14 sayılı Yönetmelik yürürlüktedir; bu yönetmelik, biyolojik ajanların uygulanmasına ilişkin koşulları, iyi bitki koruma uygulamaları kurallarını ve kontrolü düzenlemektedir. Ekonomik açıdan önemli zararlıların izlenmesi ve teşhisi BFA tarafından yürütülecektir.

2016'da tarımsal ürünlere ciddi zararlı saldırıları olmamasına rağmen, Drosophila suzukii'nin yayılımı ülkenin daha fazla bölgesine doğru genişlemeye devam ediyor. Bu zararlıya karşı önlemler ve kontrol için ulusal bir programın kabul edilmesi, Bulgaristan'daki meyve üretimi için son derece tehlikeli olduğundan, onunla mücadelede büyük bir adımdır.

2016'da, yenilenen, yetkilendirmede değişiklikler yapılan ve bölgesel yetkilendirmelerle birlikte 240'tan fazla bitki koruma ürünü yetkilendirildi. Gıda Zinciri Risk Deęerlendirme Merkezi'nin kurulmasıyla birlikte, yetkilendirilmiş ürün sayısındaki bu artış eğiliminin 2017'de de devam etmesi muhtemeldir.

Yeni Bitki Koruma Kanunu'na dayalı yönetmeliklerin yayınlanma süreci de tamamlandı. Bazıları yayınlandı ve Resmi Gazete'de ilan edildi.

2017 Yılında Bitki Koruma'da Sırada Ne Var?

Yasama inisiyatifi devam ediyor - fitosaniter kontrolü düzenleyen bir yönetmeliğin yürürlüğe girmesi bekleniyor; bu yönetmelik, bitki sağlığı ve ürün koruması konusunda tüm AB üye devletleri için kriterleri uyumlaştıracak kuralları içerecek.

2018 yılı başında Bulgaristan, diğer iki ülkeyle birlikte *Konsey Başkanlığı'nı* devralacak, bu aynı zamanda bitki koruma alanında da başkanlık anlamına geliyor. Bu nedenle, bu yıl, bitki koruma alanındaki kanunları ve faaliyetleri düzenleme sorumlu görevini üstlenecek bir uzman ekibi organize edilecek ve hazırlanacak.

Zamanda İleriye

Bitki koruma artık sadece ulusal bir öncelik değil. Nüfusun beslenmesi, iklim değişikliği, istilacı türler ve biyolojik organizmaların bağışıklık ve beslenme sistemlerindeki açıklar gibi çağdaş küresel sorunlar ölçeğinde, belirlenen ihtiyaçları yeterince karşılamaya çalışıyor. Ancak, tablo yine kaotik, öyle ki ortak kurallar ve uluslararası yasalar bölgesel düzeyde uyumlu bir şekilde uygulanmayı başarıyor. Zararlılarla mücadele, Bulgaristan'da uzun ve ilginç bir geçmişe sahip uzmanlığın hayatta kalma mücadelesine dönüşüyor; bu uzmanlık şu anda ortak yönetim ve politikayı bir diğeriyle - hayvancılıkla - paylaşıyor ve sadece gıda sisteminin bir parçası olarak.

Umut, bitki "doktorlarının" teşhis koymaya ve doğru ilaçları reçete etmeye devam edeceği yönünde.

2017 Bitki Koruma Uzmanı Günü

Bu yıl bitki koruma uzmanlarının meslek bayramı kutlaması, 16 Ocak'ta Plovdiv'deki Tarım Üniversitesi konferans salonunda gerçekleştirildi. Törende, organik tarımda bitki koruma ve Bulgaristan'daki yeni zararlılarla ilgili çeşitli sorunlar ve çözümleri vurgulayan bilimsel raporlar sunuldu.

Tartışmalara Tarım Bakan Yardımcısı Tsvetan Dimitrov, BFA İcra Direktör Yardımcısı Anton Velichkov, Tarım Akademisi Başkanı Prof. Totka Trifonova, Tarım Üniversitesi Rektörü Prof. Hristina Yancheva ve Bulgaristan Bitki Koruma Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Doç. Dr. Petar Nikolov katıldı.

Sunumların ardından, Bulgaristan Bitki Koruma Derneği'nin genel kurulu yapıldı; gündeminde yasadışı pestisit ithalatına karşı bir deklarasyonun kabulü yer aldı.

**Başkanlığı yürüten üye devletler, "üçlü" olarak adlandırılan üç üye devletten oluşan gruplar halinde yakın işbirliği içinde çalışırlar. Bu sistem 2009 Lizbon Antlaşması ile getirilmiştir. Üçlü, uzun vadeli hedefler belirler ve Konsey tarafından 18 aylık bir süre içinde ele alınacak temaları ve ana konuları özetleyen ortak bir gündem hazırlar. Bu programa dayanarak, üç ülkeden her biri kendi daha ayrıntılı altı aylık programını hazırlar.*